

چکیده

مقدمه: اشتراک دانشی از ارکان اصلی مدیریت دانش است و به سازمان‌ها کمک می‌کند تا کارکنان با استفاده از آن تبادل اطلاعات بیشتری داشته باشند. اشتراک دانش را فرایندی است که افراد به‌طور متقابل به تبادل دانش ضمنی و عینی می‌پردازند و دانش جدید ایجاد می‌کنند. این فرایند در تبدیل دانش فردی به دانش سازمانی ضروری است. اشتراک دانش به‌عنوان یک فرهنگ تعاملی اجتماعی تعریف می‌شود که شامل تبادل دانش، تجربیات و مهارت‌های کارکنان در سازمان است. اشتراک دانش شامل مجموعه‌ای از ادراکات مشترک در رابطه با فراهم کردن زمینه دستیابی کارکنان به اطلاعات و ایجاد و استفاده از شبکه دانش در سازمان است.

روش کار: پژوهش حاضر از نظر هدف کاربردی و روش آن توصیفی-پیمایشی بود. پزشکان شاغل در بیمارستان‌های آموزشی وابسته به دانشگاه علوم پزشکی زنجان در سطح شهر که در مجموع ۱۹۸ نفر هستند با توجه به سه بیمارستان آموزشی علوم پزشکی زنجان در سطح شهر، از مجموع ۱۹۸ پزشک شاغل در بیمارستان‌های آموزشی مربوطه از روش سرشماری جهت جمع‌آوری داده‌ها استفاده شد. بدین معنا که به تمام پزشکان شاغل در بیمارستان‌های دانشگاه زنجان پرسشنامه داده شد. از تعداد ۱۹۸ پرسشنامه، ۱۸۹ پرسشنامه قابلیت تجزیه و تحلیل داشت و ۹ پرسشنامه به علت ناقص بودن کنار گذاشته شد. ابزار گردآوری داده‌ها و اطلاعات به صورت پرسشنامه بسته با به صورت چندگزینه‌ای در غالب طیف لیکرت بود. همچنین به منظور رتبه‌بندی عوامل شناسایی شده از پرسشنامه مقایسه دودویی AHP استفاده شد. به منظور تجزیه و تحلیل داده‌های پژوهش و پاسخگویی به سوالات پژوهش از نرم افزار SPSS و اکسپرت چویز استفاده شد.

یافته‌ها: یافته‌های حاصل از این پژوهش نشان داد که در ارتباط با مانع فردی ۱۲ مانع شناسایی شد و پس از بررسی سوالات پرسشنامه و تجزیه و تحلیل‌ها، از بین ۱۲ مانع، دو مانع محرمانه یا اختصاصی بودن اطلاعات و عدم آگاهی از چگونگی استفاده از ابزارها و فناوری‌ها از نظر پاسخ‌دهندگان با توجه به پایین بودن میانگین آنها از میانگین حد واسط یعنی عدد ۳ از روند پژوهش کنار گذاشته شد و ۱۰ مانع به عنوان موانع فردی در نظر گرفته شد. در ارتباط با موانع سازمانی ۹ مانع شناسایی شد و تمام موانع شناسایی شده با توجه به اینگه میانگین حد واسط آنها بالاتر از عدد ۳ بود مورد تایید قرار گرفت. در ارتباط با موانع فنی هشت مانع شناسایی و تمام این هشت مانع مورد تایید قرار گرفت. در ارتباط با موانع فرهنگی ۶ مانع و در ارتباط با موانع راهبردهای رهبری ده مانع شناسایی شد. نتایج مربوط به رتبه‌بندی موانع شناسایی شده نشان داد از بین ۵ مانع اصلی شناسایی شده موانع راهبردهای رهبری با امتیاز نهایی (۰/۴۱۸) در رتبه اول، موانع فرهنگی با امتیاز نهایی (۰/۲۴۹) در رتبه دوم، موانع سازمانی با امتیاز نهایی (۰/۱۳۹) در رتبه سوم، موانع فنی با امتیاز نهایی (۰/۱۱۲) رتبه چهارم و موانع فردی (۰/۰۸۳) قرار گرفت. از بین زیرمعیارهای مورد نظر برای موانع راهبردهای رهبری، زیرمعیار ضعف برنامه‌های راهبردی سازمان با امتیاز نهایی (۰/۱۴۲) و تعریف نشدن راهبردهای مدیریت دانش، با امتیاز نهایی (۰/۰۴۵) در اولویت دهم و آخر قرار گرفته است. از بین زیرمعیارهای مورد نظر برای موانع فرهنگی، زیرمعیار نبود بحث‌های سازنده گروهیبا امتیاز نهایی (۰/۳۹۰) در اولویت اول و زیرمعیار عدم پذیرش انتقادات و پیشنهادات با امتیاز نهایی (۰/۰۷۹) در اولویت ششم قرار گرفته است. از بین زیرمعیارهای مورد نظر برای موانع سازمانی، فقدان قوانین محکم جهت مقابله با سرقت علمیبا امتیاز نهایی (۰/۲۱۸) در اولویت اول، و عدم آموزش‌های لازم برای پزشکان بیمارستان با امتیاز نهایی (۰/۰۴۲) در اولویت نهم و آخر قرار گرفته است. از بین زیرمعیارهای مورد نظر برای موانع فنی، زیرمعیار عدم امکان تغییر و

شخصی سازی ابزارها با امتیاز نهایی (۰/۲۲۲) در اولویت اول، وعدم اعتقاد به اشتراک گذاری دانش در اولویت دهم و آخر قرار گرفته است.

نتیجه گیری: به منظور ارتقای سطح تمایل پزشکان به اشتراک و تسهیم دانش، تجربیات و مهارت های خود با دیگر اعضای درون و برون بیمارستان، پیشنهادهای زیر در برنامه های مدیریت و اشتراک دانش بیمارستان زنجان پیشنهاد می شود: برگزاری گردهمایی ها و کارگاه های آموزشی و توجیهی، گسترش شبکه های ارتباطی الکترونیکی درون و برون سازمانی و ایجاد اجتماعات دانش با هدف برقراری تعامل و تبادل بیشتر دانش و تجربه ها و ارتقای یادگیری، بازنگری و تجدید نظر در قوانین، رویه ها و فرایندها ایسازمانی به منظور تسهیل و تسریع انتقال و نشر دانش، بازنگری در شاخص های ارزیابی عملکرد و پاداش دهی کارکنان بیمارستان با هدف ارج نهادن به اشتراک دانش و افزایش منافع افراد در صورت اشتراک دانش، افزایش وجهای سازمانی افراد در صورت اشتراک دانش.

کلمات کلیدی: اشتراک دانش، مدیریت دانش، دانش سازمانی، بیمارستان های زنجان